

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-10-06

Diarienummer 2023-5418

Handläggare

Linda Svensson

Telefon: 031-368 37 89

E-post: linda.svensson@miljo.goteborg.se

Yttrande till kommunstyrelsen över Västra Götalandsregionens och länsstyrelsens inbjudan till Göteborgs Stad att delta i Kommunernas klimatlöften 2024-2026, SLK 0288/23

Förslag till beslut

1. Miljö- och klimatnämnden skickar över miljöförvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande över Västra Götalandsregionens och länsstyrelsens inbjudan till Göteborgs Stad att delta i Kommunernas klimatlöften 2024-2026, till kommunstyrelsen.
2. Miljö- och klimatnämnden föreslår kommunstyrelsen att anta löften enligt tjänsteutlåtandet och dess bilaga.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har gett miljö- och klimatnämnden möjlighet att yttra sig över Västra Götalandsregionens och länsstyrelsens inbjudan till Göteborgs Stad att delta i Kommunernas klimatlöften 2024-2026. Kommunernas klimatlöften är en del av kommunernas förväntade åtaganden som led i att genomföra Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om som Göteborgs Stad deltar i. Löftena består av 30 konkreta åtgärder.

Förvaltningen föreslår att samtliga löften i Kommunernas klimatlöften 2024-2026 ska antas. Vi bedömer att löftena går i linje med miljö- och klimatprogrammet och andra styrdokument i staden. De förvaltningar och bolag som bedöms vara aktiva parter i genomförandet har inbjudits att inkomma med synpunkter gällande antagandet av löftena.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Merparten av de förvaltningar och bolag som är aktiva parter i genomförandet av löftena bedömer att arbetet ryms inom budgetram, i några fall efter omprioriteringar i verksamheten. Däremot lyfter några förvaltningar och bolag att även om genomförandet av ett löfte ryms inom budgetram kan det leda till följd effekter som inte är möjliga att bedöma i nuläget. Det kan exempelvis handla om ökade investeringskostnader eller ökade kostnader för kunder, som exempelvis höjda hyreskostnader eller inköpspriser för förvaltningar och bolag som inte är involverade i genomförandet av löftena.

De löften som inte bedöms rymmas inom budgetram rör framför allt inom området upphandling: Här exempelvis löftena om att minska klimatpåverkan genom upphandling,

att säkerställa kompetens och resurser för att upphandla med klimathänsyn, att göra klimatsmarta inköp samt att ställa miljö- och klimatkrav på arbetsmaskiner i entreprenadavtal. Resurser behövs bland annat för att ställa relevanta krav, identifiera vilka upphandlingar som har störst påverkan samt att följa upp kraven. Inköps- och upphandlingsförvaltningen bedömer också att det krävs resurser för utökat upphandlingsstöd till förvaltningar och bolag. För genomförande av löftet om klimatstyrande parkering bedömer exploateringsförvaltningen att det finns behov av förstärkning av personella resurser gällande mobilitetsavtal och gröna transportplaner.

Några förvaltningar och bolag har angett att tillskott av resurser möjliggör en ambitionshöjning i genomförandet. Det har också i några fall angetts att det inte går att bedöma om genomförandet av löfena ryms inom budgetram.

Deltagandet i satsningen Kommunernas klimatlöften, liksom andra liknande initiativ, kräver dessutom i sig resurser både av miljöförvaltningen och av de förvaltningar och bolag som berörs av löfena. Det handlar framför allt om resurser för uppföljning av löfena, men även annat administrativt arbete. Förvaltningen bedömer att löfena går i linje med miljö- och klimatprogrammet och andra styrdokument, men att det samtidigt inte är möjligt att samordna uppföljningen av löften med uppföljningen av måloppfyllelse av målen i miljö- och klimatprogrammet. Detta beror dels på att de sker vid olika tidpunkter, dels på att det är olika indikatorer som följs upp.

Bedömning ur ekologisk dimension

De aspekter miljöförvaltningen funnit utifrån den ekologiska dimensionen beskrivs under rubriken Förvaltningens bedömning.

Bedömning ur social dimension

Det finns starka kopplingar mellan klimatiförändringar och social hållbarhet. Klimatiförändringar kan exempelvis påverka människors hälsa och livsvillkor negativt. Effekterna drabbar grupper i samhället i olika grad vilket kan leda till ökad ojämlikhet. Åtgärder för att begränsa klimatiförändring har därför en positiv effekt på den sociala dimensionen. Samtliga löften är också viktiga för både generationsmålet och barnkonventionen, det vill säga att vi ska lämna över ett samhälle till nästa generation där de stora miljöproblemen är lösta samt att barns bästa ska beaktas i beslut som rör dem. Flera av klimatlöfena kan dessutom ge sociala mervärden som exempelvis stärkt folkhälsa, jämlikhet och trygghet.

Några av löfena har en tydlig social dimension. Arbete med löftet om att involvera invånare i klimatarbetet kan stärka jämlikhet, integration och känsla av delaktighet i samhället. Att möjliggöra för invånare att låna/hyra produkter har bland annat potential att ge fler invånare tillgång till en aktiv fritid samt ge barn och ungdomar i ekonomiskt svaga förhållanden möjlighet att exempelvis delta i fritidsaktiviteter. Delning har potential att, förutom ekonomisk och ekologisk resurseffektivitet, bidra till samhällsvinster i form av större jämlikhet, delaktighet och gemenskap. Att utveckla gaturum för ökad tillgång och attraktivitet kan bland annat bidra till barns möjlighet att röra sig tryggt och säkert till fots eller på cykel i stadsmiljön.

Bilagor

1. Kommunernas klimatlöften svarsformulär inför 2024-2026
2. Remissvar från förvaltningar
3. Remissvar från bolag

Ärendet

Kommunstyrelsen har gett miljö- och klimatnämnden möjlighet att yttra sig över Västra Götalandsregionens och länsstyrelsens inbjudan till Göteborgs Stad att delta i Kommunernas klimatlöften 2024-2026 senast den 22 juni 2023. Miljöförvaltningen har begärt och fått förlängd remisstid till den 23 oktober 2023. Kommunernas klimatlöften 2024-2026 består av 30 konkreta åtgärder där kommunen har rådighet, som är beprövade och som ger stor utsläppsminskning. Stadsledningskontoret önskar en bedömning av samtliga klimatlöften och förslag på vilka löften som staden ska anta. Miljöförvaltningen har bedömt åtgärderna i remissen och tagit fram förslag till yttrande som redovisas i detta tjänsteutlåtande.

Beskrivning av ärendet

Göteborgs Stad har blivit inbjuden att delta i Kommunernas klimatlöften 2024-2026 inom Klimat 2030 av Västra Götalandsregionen och länsstyrelsen. Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och länsstyrelsen i Västra Götalands län. Göteborgs Stad deltar i Klimat 2030 och har därmed ställt sig bakom och åtagit sig att bidra till klimatmålet om att den västsvenska ekonomin ska vara fossiloberoende år 2030. Staden har gjort ett övergripande åtagande inom Klimat 2030 utifrån Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030.

Kommunernas klimatlöften är en satsning inom Klimat 2030. De består av 30 konkreta åtgärder där kommunen har rådighet, som är beprövade och som ger stor utsläppsminskning. Att anta klimatlöfterna är en del av kommunernas förväntade övergripande åtaganden som led i att genomföra Klimat 2030. Kommunstyrelsen tar beslut om vilka och hur många åtgärder som ska genomföras. De löften som antas inför 2024-2026 ska genomföras under perioden och Klimat 2030 stöttar kommunerna i genomförandet.

För respektive löfte finns följande svarsalternativ.

A. Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

C. Nej, detta kan vi inte göra 2024-2026.

Satsningen Kommunernas klimatlöften har tidigare genomförts år 2021 och 2022, båda gångerna med 20 löften per år och med genomförande samma år. 2021 antog Göteborgs Stad 12 löften och uppgav att staden redan gjorde och skulle fortsätta arbetet med fem löften. Staden genomförde 16 och påbörjade arbete med ett av 2021 års löften. 2022 antog Göteborgs Stad 17 löften och uppgav att stadens redan uppfyllde ett löfte. Staden genomförde 12 och påbörjade arbete med sex av 2022 års löften.

Kommunernas klimatlöften 2024-2026

Kommunernas klimatlöften 2024-2026 består av följande åtgärder, se detaljerade beskrivningar av åtgärderna i bilagan.

1. Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet.
2. Vi har en koldioxidbudget.
3. Vi involverar invånare i alla åldrar i klimatarbetet.
4. Vi finansierar investeringar genom grön obligation.
5. Vi minskar utsläppen tillsammans med näringslivet.
6. Vi inkluderar lantbruket som samarbetspart i kommunens klimatomställning.
7. Vi fokuserar på företagens klimatomställning i miljötillsyn.
8. Vi arbetar aktivt med vår energiplan.
9. Vi arbetar strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling.
10. Vi säkerställer kompetens och resurser för att upphandla med klimathänsyn.
11. Vi gör klimatsmarta inköp.
12. Vi säkrar att planering och byggande bidrar till ett transporteffektivt samhälle.
13. Vi utvecklar gaturum för ökad tillgång och attraktivitet.
14. Vi arbetar med klimatstyrande parkering.
15. Vi klimatväxlar tjänsteresor.
16. Våra nya personbilar körs på förnybar el, biogas eller vätgas.
17. Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal
18. Våra nya arbetsmaskiner är fossilfria och upphandlingskrav ställs på entreprenader.
19. Vi deltar i Cykelfrämjandets kommunvelometer och når angiven poängnivå.
20. Vi arbetar med hållbart resande för våra anställda.
21. Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och når mål.
22. Vi minskar klimatavtrycket från offentliga måltider och når mål.
23. Vi ökar livslängden på elektronik och möjliggör cirkulära flöden.
24. Vi möjliggör cirkulära arbetskläder.
25. Vi använder cirkulära möbler.
26. Vi erbjuder fastighetsnära insamling för återanvändning.
27. Vi möjliggör för invånarna att låna/hyra produkter i stället för att köpa.
28. Vi energieffektiviserar vårt fastighetsbestånd.
29. Vi bygger i trä.
30. Vi arbetar med återbruk av byggmaterial.

Synpunkter från stadens förvaltningar och bolag

Förvaltningen har remitterat ärendet till följande förvaltningar och bolag inom staden som vi har identifierat skulle vara aktiv part i genomförandet av ett eller flera löften:

Business Region Göteborg, Exploateringsförvaltningen, Förskoleförvaltningen, Förvaltningen för demokrati och medborgarservice, Förvaltnings AB Framtiden, Grundskoleförvaltningen, Gryaab, Göteborg Energi, Göteborg & Co, Göteborgs Hamn, Göteborgs Stads Leasing, Göteborgs Stads Parkering, Higab, Idrotts- och föreningsförvaltningen, Inköps- och upphandlingsförvaltningen, Intraservice, Kretslopp och vatten, Kulturförvaltningen, Liseberg, Renova, Socialförvaltningen Centrum, Socialförvaltningen Hisingen, Socialförvaltningen Nordost, Socialförvaltningen Sydväst, Stadsbyggnadsförvaltningen, Stadsfastighetsförvaltningen, Stadsledningskontoret, Stadsmiljöförvaltningen, Utbildningsförvaltningen, Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen, Älvstranden Utveckling

Förvaltningarna och bolagen ombads att, för de löftena där de bedömer att de skulle vara en aktiv part i genomförandet, svara på följande frågor.

- Vad gör er förvaltning/bolag redan idag med koppling till löftet?
- Bedömer ni att löftet bör antas? Varför bör löftet antas/inte antas?
- Vad skulle det innebära för resurser för er att genomföra löftet, utöver det ni eventuellt redan planerar att genomföra?
- Vem är er kontaktperson för löftet?
- Kan ni tänka er att vara en huvudkontaktperson för löftet till Klimat 2030?

Vissa löften kommer alla eller de flesta förvaltningar/bolag behöva vara aktiv part i genomförandet av. För de löftena valde vi att endast identifiera de förvaltningar och bolag vi bedömer är nyckelaktörer för att svara på remissen.

Innan förvaltningsremissen skickades ut tog vi in bedömningar av löftena från de ansvariga för miljö- och klimatprogrammets strategier. Dessa bedömningar, tillsammans med miljöförvaltningens bedömningar, bifogades förvaltningsremissen och förvaltningarna och bolagen ombads att ta dessa bedömningar i beaktande när de gjorde sin bedömning av om löftena bör antas eller inte.

Några förvaltningar/bolag har framfört mer övergripande synpunkter i sina remissvar. En sådan synpunkt är att deltagandet i satsningen kräver resurser för exempelvis uppföljning, och att det vore önskvärt att samordna uppföljningen med annan befintlig uppföljning, som exempelvis miljö- och klimatprogrammets uppföljning. Detta beskrivs och kommenteras även under rubriken Bedömning ur ekonomisk dimension. En synpunkt som har framkommit är också att hela satsningen, liksom liknande satsningar inom miljö- och klimatområdet, bör rymmas inom ramen för processerna och strukturerna för miljö- och klimatprogrammet och att all styrning och ledning bör utgå från arbetet med programmet.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår att samtliga löften i Kommunernas klimatlöften 2024-2026 ska antas. Vi bedömer att löfterna går i linje med miljö- och klimatprogrammet och andra styrdokument i staden. Nedan beskrivs miljöförvaltningens bedömning för respektive löfte, där vi har tagit förvaltningarnas och bolagens remissvar i beaktande.

1. Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

En årlig uppföljning av klimatarbetet är en viktig del i att säkerställa att klimatarbetet har framdrift enligt målen. Stadens miljö- och klimatprogram följs upp genom årliga revisioner av stadens systematiska miljöarbete, årlig uppföljning av de sju tvärgående strategierna samt en mer omfattande uppföljning som görs vartannat år som täcker mål, delmål och indikatorer i programmet. Utöver detta kommer miljöförvaltningen, inom ramen för ett uppdrag i årets budget om klimatåtaganden och klimatbudget föreslå att förutsättningar skapas så att effekten av klimatarbetet årligen kan synliggöras i större utsträckning än idag. Enligt stadens befintliga uppföljningsstruktur vidareförmedlar stadsledningskontoret resultatet av miljö- och klimatnämndens uppföljning till kommunens politiska ledning.

2. Vi har en koldioxidbudget.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

I stadens miljö- och klimatprogram finns politiskt antagna mål om årliga utsläppsminskningar för territoriella och konsumtionsbaserade utsläpp av växthusgaser. Miljöförvaltningen kommer, inom ramen för ett uppdrag i årets budget om klimatåtaganden och klimatbudget, föreslå uppföljning av kvarvarande utsläppsutrymme av koldioxidekvivalenter.

Göteborg Energi bedömer att löftet inte bör antas med motiveringen att det är för stora osäkerheter i beräkningarna som en koldioxidbudget ska baseras på. De menar att de beräkningar som finns redan visar på vilka åtgärder som behöver vidtas och att fokus och resurser bör läggas på att genomföra dessa. Miljöförvaltningen bedömer däremot att löftet ligger i linje med befintliga planer och därmed kommer genomföras. Dessa planer består av redan befintliga styrande dokument och kommande förslag inom ramen för pågående uppdrag. Utsläppsutrymmet kommer att beräknas enligt utsläppsbanor beslutade i miljö- och klimatprogrammet trots vetskap om olika växthusgasers halveringstider. Viktigt att notera är att bedömning av minskade utsläppsmängder är svårt och osäkerheten i en bedömning kan vara mycket stor.

3. Vi involverar invånare i alla åldrar i klimatarbetet.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

För att vi ska kunna nå stadens klimatmål krävs en snabb och omfattande klimatomställning som kommer påverka stora delar av samhället. Bland annat behöver stora förändringar gällande invånarnas konsumtion ske. För att kunna genomföra en sådan omställning krävs deltagande från invånare och folkligt stöd för att säkerställa omställningens legitimitet. Att involvera invånarna i klimatarbetet är dessutom ett krav inom EU-missionen om 100 klimatneutrala och smarta städer som Göteborg är en del av. Att utveckla hur staden ska föra dialog med, och involvera, civilsamhälle och invånare i klimatomställningen är en av rekommendationerna för vad som krävs för att klimatmålet

ska nås i uppföljningen av mål och delmål i stadens miljö- och klimatprogram som gjordes tidigare i år.

4. Vi finansierar investeringar genom grön obligation.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

Staden gör investeringar genom gröna obligationer och Göteborgs Stads finansavdelning har som målsättning att alla emissioner av obligationer under 2023 ska vara gröna. (För 2022 var målsättningen densamma, men utfallet blev 66,7 procent.) Även kravet att minst 50 procent av all nybyggnation och större ombyggnation av bostäder och lokaler har grön finansiering bedöms nås. Stadsledningskontoret informerar i sitt remissvar att lånefinansiering av ombyggnationer inte sker i någon stor utsträckning. De lyfter vidare i sitt svar att som löftet är formulerat idag gällande nybyggnation och större ombyggnation av bostäder och lokaler är det svårt att följa upp. Miljöförvaltningen bedömer att staden redan lever upp till detta löfte och kommer fortsätta göra det.

5. Vi minskar utsläppen tillsammans med näringslivet.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

Business Region Göteborg driver flera initiativ och projekt tillsammans med bland annat näringslivet, exempelvis Gothenburg Green City Zone och samordningen av stadens insatser för omställning till ett elektrifierat transportsystem till 2030. Ett annat exempel är att bostadsbolagen genomför utvecklings- och innovationssamarbete med byggbranschens olika aktörer i värdekedjan, kopplat till minskad klimatpåverkan från byggnation och underhåll. Att utveckla stadens samverkan med näringslivet ingår dessutom i flera av rekommendationerna för vad som krävs för att klimatmålet ska nås i uppföljningen av mål och delmål i stadens miljö- och klimatprogram som gjordes tidigare i år. Vi bedömer att staden redan lever upp till detta löfte och kommer fortsätta göra det.

6. Vi inkluderar lantbruket som samarbetspart i kommunens klimatomställning.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

Exploateringsförvaltningen har en kontinuerlig dialog med arrendatorer och aktörer att bedriva sin verksamhet enligt ekologiska principer vilket ofta är förenligt med klimatsmart jordbruk och arbetar aktivt med att ställa om stadens jordbruksmark till ekologisk matproduktion genom exempelvis utbildningsinsatser och innovationsprojekt. Exploateringsförvaltningen, Business Region Göteborg och miljöförvaltningen samverkar kring två uppdrag från kommunfullmäktige från årets budget som innebär att dialoger med de gröna näringarna genomförs kontinuerligt. Att inkludera lantbruket som samarbetspart i kommunens klimatarbete är viktigt för att säkra en lokal livsmedelsproduktionen och fortsatt utveckling av de gröna näringarna. Vi bedömer att löftet går i linje med stadens arbete.

7. Vi fokuserar på företagens klimatomställning i miljötillsyn.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

Löftet ligger i linje med befintliga planer för miljöförvaltningens tillsyn enligt miljöbalken.

8. Vi arbetar aktivt med vår energiplan.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

Kopplingen mellan fysisk planering och energisystemet ingår som åtgärder i stadens energiplan. Stadsbyggnadsförvaltningen har dessutom i uppdrag i sin budget för året att ta fram ett tematiskt tillägg till översiktsplanen för produktion och lagring av förnybar energi. Vi bedömer att löftet ligger i linje med befintliga planer.

9. Vi arbetar strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

Offentlig upphandling är ett viktigt verktyg för att minska klimatpåverkan. I miljö- och klimatprogrammet finns målet om att klimatpåverkan från stadens inköp ska minska med minst 90 procent (förutom för livsmedel där målet är en minskning med ca 30 procent). Inköps- och upphandlingsförvaltningen liksom flera andra förvaltningar och bolag arbetar redan strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling. För att nå målet behöver alla förvaltningar och bolag som gör egna upphandlingar arbeta strategiskt med att minska miljöpåverkan i sina upphandlingar. Att ställa tydliga och långsiktiga krav på marknaden i upphandlingar, som löpande följs upp, och som motsvarar miljö- och klimatprogrammets mål är en av rekommendationerna för vad som krävs för att målet om klimatpåverkan från stadens inköp ska nås.

10. Vi säkerställer kompetens och resurser för att upphandla med klimathänsyn.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

Offentlig upphandling är ett viktigt verktyg för att minska klimatpåverkan. I miljö- och klimatprogrammet finns målet om att klimatpåverkan från stadens inköp ska minska med minst 90 procent (förutom för livsmedel där målet är en minskning med ca 30 procent). Inköps- och upphandlingsförvaltningen liksom flera andra förvaltningar och bolag arbetar redan strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling. För att nå målet behöver alla förvaltningar och bolag som gör egna upphandlingar arbeta strategiskt med att minska miljöpåverkan i sina upphandlingar. Att ställa tydliga och långsiktiga krav på marknaden i upphandlingar, som löpande följs upp, och som motsvarar miljö- och klimatprogrammets mål är en av rekommendationerna för vad som krävs för att målet om klimatpåverkan från stadens inköp ska nås. För att kunna göra detta krävs kompetens och resurser. För att övriga inköpsrelaterade löften ska kunna genomföras krävs att detta löfte genomförs.

11. Vi gör klimatsmarta inköp.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

Offentlig upphandling är ett viktigt verktyg för att minska klimatpåverkan. I miljö- och klimatprogrammet finns målet om att klimatpåverkan från stadens inköp ska minska med minst 90 procent (förutom för livsmedel där målet är en minskning med ca 30 procent). För att nå målet krävs förändringar av Göteborgs Stads egna rutiner och att alla förvaltningar och bolag behöver vara delaktiga och driva sin förändring.

12. Vi säkrar att planering och byggande bidrar till ett transporteffektivt samhälle.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta kan vi göra 2024-2026.

Staden arbetar i stadsplaneringen med att skapa ett transporteffektivt samhälle och vi bedömer att löftet i stort går i linje med befintliga planer, som exempelvis miljö- och klimatprogrammet och översiktsplanen.

13. Vi utvecklar gaturum för ökad tillgång och attraktivitet.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

En riktlinje för hastighetsgränser i Göteborg antogs förra hösten. Stadsmiljöförvaltningen har en av nämnden antagen stadsmiljöplan för omvandling av det centrala området inom vallgraven. Planen innehåller många initiativ för att göra stadsrummet mer attraktivt, och årligen genomförs anpassningar av gaturum i form av så kallade sommargator.

Intentionen i löftet går även i linje med mål i miljö- och klimatprogrammet och i trafikstrategin. Vi bedömer att löftet ligger i linje med befintligt arbete och befintliga planer framåt.

14. Vi arbetar med klimatstyrande parkering.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

Många förvaltningar och bolag i staden har ett aktivt arbete med parkering och genomför kontinuerligt åtgärder enligt kraven i löftet. Intentionen i löftet går även i linje med mål i miljö- och klimatprogrammet och i trafikstrategin. Vi bedömer att löftet ligger i linje med befintligt arbete och befintliga planer.

15. Vi klimatväxlar tjänsteresor.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

Staden har ett klimatväxlingssystem enligt kraven i löftet. Vi bedömer att staden redan lever upp till detta löfte och kommer fortsätta göra det.

16. Våra nya personbilar körs på förnybar el, biogas eller vätgas.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

Staden har mål om fossilfri fordonsflotta 2023 och Göteborgs Stads regel för miljö- och trafiksäkerhetskrav för lätta och tunga fordon anger att vid inköp och leasing av personbilar och lätta lastbilar ska i första hand fordon som drivs enbart av el (batteri eller bränslecell/vätgas) väljas, i andra hand ska gasfordon väljas, och i tredje hand ska andra miljöbilar väljas. Göteborgs Stads Leasing AB anger att de för personbilar enbart köper bilar som körs på el och gas. Om verksamheten kräver en HVO-bil är det ett avsteg från riktlinjen och ska godkännas av förvaltningsdirektör/VD.

17. Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

Genom att ställa miljö- och klimatkrav i våra upphandlingar minskar vi klimatpåverkan. Inköps- och upphandlingsförvaltningen ställer alltid transport- och fordonskrav på stadengemensamma ramavtal för transporttjänster och för tjänster och varor som kategoriseras som transportintensiva. Det görs även av förvaltningar/bolag som gör egna upphandlingar, men miljöförvaltningen har idag inte information om omfattningen. Att ställa tydliga och långsiktiga krav på marknaden i upphandlingar, som löpande följs upp,

och som motsvarar miljö- och klimatprogrammets mål är en av rekommendationerna för vad som krävs för att målet om klimatpåverkan från stadens inköp ska nås i uppföljningen av mål och delmål i stadens miljö- och klimatprogram som gjordes tidigare i år.

18. Våra nya arbetsmaskiner är fossilfria och upphandlingskrav ställs på entreprenader.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

Staden har ett internt mål om fossilfria arbetsmaskiner till 2025 samt ställer krav på arbetsmaskiner i entreprenader.

Stadsmiljöförvaltningen anser att löftet inte bör antas med hänvisning till att alla arbetsmaskiner inte kan drivas på el eller förnybara bränslen i nuläget och att löftet därmed inte är möjligt att nå. Eftersom staden har ett mål om och ett aktivt arbete med fossilfria arbetsmaskiner bedömer miljöförvaltningen att staden trots detta bör anta målet med ambitionen att nå det varje år. I de eventuella fall en arbetsmaskin behöver köpas in som inte kan drivas på el eller förnybara bränslen är det utanför stadens kontroll. Miljöförvaltningen har även kommunicerat detta till Klimat 2030, som uppmuntrar att staden att hantera det så.

19. Vi deltar i Cykelfrämjandets kommunvelometer och når angiven poängnivå.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

Staden har deltagit i kommunvelometern alla tidigare år förutom i år.

Stadsmiljöförvaltningen anger att de vill delta 2024. 2022 fick staden 68,5 poäng.

20. Vi arbetar med hållbart resande för våra anställda.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

Staden erbjuder årskort för kollektivtrafik med löneavdrag till anställda på kommunens förvaltningar och bolag. Staden arbetar också med cykelvänlig arbetsplats och vill öka ambitionerna i det arbetet. Vi bedömer att staden redan lever upp till detta löfte och kommer fortsätta göra det.

21. Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och når mål.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

I stadens avfallsplan finns målet att matsvinnet från kommunens verksamheter ska minska till maximalt 30 gram per serverat huvudmål till 2030. Rutiner för att undvika matsvinn genom förebyggande åtgärder finns, alternativt kommer att införas, i verksamheterna i arbetet med avfallsplanen. Grundskoleförvaltningen har i uppdrag att utveckla Göteborgsmodellen för mindre matsvinn till att även omfatta tallrikssvinn. Matsvinnet mäts till stor del redan idag och kommer mätas genom arbetet med avfallsplanen. Vi bedömer att löftet ligger i linje med befintligt arbete och befintliga planer.

22. Vi minskar klimatavtrycket från offentliga måltider och når mål.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

I miljö- och klimatprogrammet finns målet att klimatpåverkan från inköpta livsmedel ska vara 1,3 kg CO₂e/kg livsmedel 2030. Vi gör bedömningen att staden bör nå målet 1,6 kg CO₂e/kg livsmedel 2026 om vi ska kunna nå målet i miljö- och klimatprogrammet. Ett system för att följa upp de faktiska livsmedelsinköpsens klimatavtryck saknas i staden

idag. I uppföljningen av mål och delmål i stadens miljö- och klimatprogram som gjordes tidigare i år är en av rekommendationerna att säkerställa att ett system för att följa upp de faktiska livsmedelinköpsens klimatavtryck per kilogram livsmedel är driftsatt innan nästa uppföljning av programmets mål och delmål 2025.

23. Vi ökar livslängden på elektronik och möjliggör cirkulära flöden.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

I miljö- och klimatprogrammet finns målet att klimatpåverkan från stadens inköp ska minska med minst 90 procent (förutom för livsmedel där målet är en minskning med ca 30 procent) och i avfallsplanen finns målet att livslängden på bärbar elektronik inom kommunens verksamheter ska öka. Löftet går också i linje med stadens styrning genom Riktlinjen för inköp och upphandling. I kategoriplanen för IT-arbetsplats finns flera aktiviteter som syftar till ökad cirkularitet. Elektronik och IT är ett betydande område enligt den miljöspendanalys som inköps- och upphandlingsförvaltningen har gjort och vi bedömer att intentionen i löftet är ett prioriterat område för att öka cirkulariteten och minska klimatpåverkan från stadens inköp. Flera av rekommendationerna för vad som krävs för att målet om minskad klimatpåverkan från inköp ska nås, i uppföljningen av mål och delmål i stadens miljö- och klimatprogram som gjordes tidigare i år, handlar om ökad cirkularitet. Vi bedömer att löftet ligger i linje med befintligt arbete och befintliga planer.

24. Vi möjliggör cirkulära arbetskläder.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

I miljö- och klimatprogrammet finns målet att klimatpåverkan från stadens inköp ska minska med minst 90 procent (förutom för livsmedel där målet är en minskning med ca 30 procent). Löftet går också i linje med stadens styrning genom Riktlinjen för inköp och upphandling. Arbetskläder är ett "kommunikativt" och synligt flöde eftersom arbetskläder används av många inom Göteborgs Stad. Vi bedömer att det finns mycket kvar att göra inom området och att ambitionsnivån på stadens arbete inom detta område behöver höjas. Flera av rekommendationerna för vad som krävs för att målet om minskad klimatpåverkan från inköp ska nås, i uppföljningen av mål och delmål i stadens miljö- och klimatprogram som gjordes tidigare i år, handlar om ökad cirkularitet. Vi bedömer att löftet ligger i linje med befintligt arbete och befintliga planer.

25. Vi använder cirkulära möbler.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

I miljö- och klimatprogrammet finns målet att klimatpåverkan från stadens inköp ska minska med minst 90 procent (förutom för livsmedel där målet är en minskning med ca 30 procent). Löftet går också i linje med stadens styrning genom Riktlinjen för inköp och upphandling. Möbler är ett "kommunikativt" och synligt flöde. Staden har kommit långt inom området, men fler insatser för att öka återbruket och minska nyinköpen i verksamheterna behövs. Flera av rekommendationerna för vad som krävs för att målet om minskad klimatpåverkan från inköp ska nås, i uppföljningen av mål och delmål i stadens miljö- och klimatprogram som gjordes tidigare i år, handlar om ökad cirkularitet. Vi bedömer att löftet ligger i linje med befintligt arbete och befintliga planer.

26. Vi erbjuder fastighetsnära insamling för återanvändning.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

I Göteborgs Stads avfallsplan 2021-2030 finns målet att alla invånare ska ha fastighetsnära möjligheter att lämna produkter till återanvändning. Förvaltningen kretslopp och vatten gör redan flera insatser för att möjliggöra fastighetsnära inlämning av produkter för återanvändning, och bedömer i den första uppföljningen av avfallsplanen att målet är uppnått. Prognosen är också att målet kommer att vara uppnått 2030 under förutsättning att staden fortsätter arbetet samt utvecklar åtgärder för att öka återanvändningen¹. Även exempelvis Framtiden-koncernen erbjuder fastighetsnära insamling för återanvändning, i form av textilinsamling i många tvättstugor, tillsammans med välgörenhetsorganisationer och har utrymmen för delning och återbruk på flera ställen. Vi bedömer att löftet ligger i linje med befintligt arbete och befintliga planer.

27. Vi möjliggör för invånarna att låna/hyra produkter i stället för att köpa.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

Att låna och hyra bidrar till att öka resurseffektiviteten i vår konsumtion vilket är en viktig del för att nå stadens konsumtionsbaserade klimatmål. Vissa insatser görs redan, men miljöförvaltningen bedömer att staden behöver intensifiera arbetet. Förvaltningen för demokrati och medborgarservice stödjer, genom strategin Leva hållbart, andra förvaltningar och bolag i att utveckla service och tjänster inom detta område då det är uttalat i miljö- och klimatprogrammet att Göteborgs Stad ska underlätta utvecklingen av delningsekonomi för göteborgarna. Exempel på insatser som görs och planeras att göras är att staden samverkar med den ideella föreningen Kollaborativ Ekonomi Sverige kring Smarta Kartan som visar olika tjänster för att låna/hyra i Göteborg och socialförvaltningarna har tillsammans med idrotts- och föreningsförvaltningen i uppdrag att etablera Fritidsbanker. Även annan samverkan med ideella föreningar som exempelvis Leksaksbiblioteket i Högsbo finns.

28. Vi energieffektiviserar vårt fastighetsbestånd.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

Stadens arbetssätt med energieffektivisering motsvarar enligt vår tolkning den metodik som föreslås i löftet, BeLoks/BeBos metodik. Vi bedömer därmed att löftet ligger i linje med befintligt arbete och befintliga planer.

29. Vi bygger i trä.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

Löftet går i linje med redan befintligt arbete och befintliga planer. I miljö- och klimatprogrammet finns målet att klimatpåverkan från ny- och ombyggda byggnader ska minska med minst 50 procent till 2025 och med minst 90 procent till 2030. För att kunna nå målen är träbyggnation en delösning. Staden ser dock gärna att klimatkrav styrs teknikneutralt. Ett strategiskt arbete gällande detaljplaner som möjliggör träbyggnation pågår i staden.

Att skapa förutsättningar för ett byggande med minskad klimatpåverkan är en viktig del i omställningsarbetet. Miljöförvaltningen bedömer att löftet bör antas eftersom

¹ [Uppföljning av Göteborgs Stads avfallsplan 2021–2030, Kretslopp och vatten](#)

träbyggnation är en dellösning i det. Kravet för att uppfylla löftet, om trästomme i tre projekt, är lågt satt med stadens mått mätt.

30. Vi arbetar med återbruk av byggmaterial.

Miljöförvaltningens bedömning: Ja, detta ska vi göra 2024-2026.

Löftet går i linje med redan befintligt arbete och befintliga planer. I miljö- och klimatprogrammet finns målet att klimatpåverkan från ny- och ombyggda byggnader ska minska med minst 50 procent till 2025 och med minst 90 procent till 2030. För att kunna nå målen är återbruk av byggmaterial en dellösning. Många förvaltningar och bolag deltar i initiativet Handslaget för cirkulärt byggande där de åtar sig att såväl tillgängliggöra som använda återbruk. Flera av rekommendationerna för vad som krävs för att målet om minskad klimatpåverkan från inköp ska nås, i uppföljningen av mål och delmål i stadens miljö- och klimatprogram som gjordes tidigare i år, handlar om ökad cirkularitet.

Klimat 2030:s svarsformulär

Miljöförvaltningen anges och fungerar som stadens kontaktperson till Klimat 2030 för satsningen i stort och kommer vid behov att ha kontakt med de förvaltningar och bolag vars verksamhet bidrar eller ansvarar för genomförandet av de olika löftena.

Anna Ledin

Direktör

Marcus Jahnke

Avdelningschef